

ΣΧΕΔΙΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
& ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΔΟΕΠ)
Δ/ΝΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (ΠΔΕ)
ΤΜΗΜΑ Γ΄

Αθήνα, 09/11/2017

Αριθ. Πρωτ. : 122629 - 09/11/2017

Προϊστάμενος : Ν. Γεωργόπουλος
Αρμόδιος : Π. Γιαννόπουλος
Τηλέφωνο : 210 3286116, 6107
Τηλεομοιότυπο : 210 3286179
e-mail : nikgeorg@mne.gr
Hλ. Ταχ. : pe.giannopoulos@mne.gr

ΠΡΟΣ : -Αυτοτελές Τμήμα
Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Ιδίου Υπουργείου

ΚΟΙΝ.: Υπουργείο Οικονομίας &
Ανάπτυξης
- Γραφείο Υπουργού,
κ. Δ. Παπαδημητρίου

ΘΕΜΑ: «Απάντηση σε αριθμ. Πρωτ. 10 / 6.10.2017 Αναφοράς που υπέβαλε ο Πρόεδρος του ΧριστιανοΔημοκρατικού Κόμματος Ελλάδος, κ. Ν. Νικολόπουλος».

Κατόπιν της με αριθμ. Πρωτ. 10 / 6.10.2017 Αναφοράς, που υπέβαλε ο Πρόεδρος του ΧριστιανοΔημοκρατικού Κόμματος Ελλάδος, κ. Ν. Νικολόπουλος και όσον αφορά στο τμήμα εκείνο της Ερώτησης το οποίο εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Πολιτικής Διεθνούς Εμπορίου της Γενικής Διεύθυνσης Διεθνούς Οικονομικής & Εμπορικής Πολιτικής, θα θέλαμε να σημειώσουμε τα ακόλουθα:

Σε ό,τι αφορά στην προστασία των Προστατευόμενων Ονομασιών Προέλευσης (ΠΟΠ) και των Προστατευόμενων Γεωγραφικών Ενδείξεων (ΠΓΕ) στο πλαίσιο τόσο της Συνολικής Οικονομικής και Εμπορικής Συμφωνίας με τη Νοτιο-Αφρικανική Αναπτυξιακή Κοινότητα (SADC), όσο και της διμερούς Ολοκληρωμένης Οικονομικής και Εμπορικής Συμφωνίας ΕΕ – Καναδά (CETA) και ειδικότερα για το ζήτημα της προστασίας της ΠΟΠ «Φέτα», υπογραμμίζεται ότι πάγια ελληνική θέση ήταν και παραμένει η συνεχής προώθηση και υπεράσπιση της αυξημένης προστασίας των ελληνικών ποιοτικών αγροτικών προϊόντων (όπως άλλωστε και σε όλες τις τρέχουσες διμερείς εμπορικές Συμφωνίες της ΕΕ με τρίτες χώρες). Η εν λόγω θέση έχει εκφραστεί στα Συμβούλια Εξωτερικών Υποθέσεων για θέματα Εμπορίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε διμερείς επαφές με αρμόδιους εκπροσώπους της Ε. Επιτροπής, στις τακτικές συνεδριάσεις της Επιτροπής Πολιτικής Εμπορίου (ΕΠΕ Τακτικών / Αναπληρωτών Μελών) του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και στις Ομάδες Εμπειρογνομόνων των κρατών – μελών της ΕΕ για τα εμπορικής φύσεως πνευματικά δικαιώματα (TRIPs).

Συγκεκριμένα, σε ό,τι αφορά στις διαπραγματεύσεις της **ΕΕ με τη Νότιο Αφρικανική Αναπτυξιακή Κοινότητα (SADC)**, οι οποίες ξεκίνησαν το 2010 θα επιθυμούσαμε να επισημάνουμε τα ακόλουθα:

Κατόπιν συστηματικής παρέμβασης της Υπηρεσίας μας (κατόπιν συνεννόησης και με το συναρμόδιο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων) προστέθηκαν τα ακόλουθα 29 ελληνικά προϊόντα¹ σε σύνολο 254 ευρωπαϊκών Γεωγραφικών Ενδείξεων, οι οποίες υποβλήθηκαν

¹ Φέτα, Μαστίχα Χίου, Κασέρι, Κεφαλογραβιέρα, Ελιά Καλαμάτας, Οίνος Αμύνταιο, Οίνος Μαντινεία, Οίνος Νάουσα, Οίνος Νεμέα, Ρετσίνα Αττικής, Οίνος Σάμος, Ούζο, Φασόλια Γίγαντες Ελέφαντες Καστοριάς, Γραβιέρα Κρήτης, Ελαιόλαδο Καλαμάτας, Ελαιόλαδο Καλυμβάρι Χανίων Κρήτης, Κονσερβολία Αμφίσσης, Κορινθιακή

προς διαπραγμάτευση στις Αρχές της Ν. Αφρικής τον Μάιο 2011.

Στα τελικά κείμενα της εν λόγω Συμφωνίας (έγγραφο Ε. Επιτροπής m.d. 252/28.7.2014), η προστασία που παρείχε τελικώς η Νότιος Αφρική στη Φέτα προσομοιάζει με την αντίστοιχη προστασία της Συμφωνίας CETA (ΕΕ - Καναδάς), χωρίς ωστόσο την πρόβλεψη παροχής ασφαλιστικών δικλείδων (π.χ. αυτεπάγγελτη διοικητική προστασία σε περιπτώσεις παραποίησης).

Σύμφωνα με το Πρωτόκολλο 3, Παράρτημα 1, Τμήμα Β, παρόλο που η ΠΟΠ Φέτα δεν θεωρείται πια κοινή ονομασία (*generic*), αναγνωρίζεται, όμως το δικαίωμα της «συνύπαρξής» της με όλα τα εμπορικά σήματα που είτε είχαν καταχωρισθεί, είτε χρησιμοποιούνταν πριν από τη θέση σε ισχύ της Συμφωνίας. Όλα τα λευκά τυριά τα οποία θα κυκλοφορήσουν μετά την εφαρμογή της Συμφωνίας, θα επισημαίνονται ως «*South Africa Feta*» ή «*Feta-style*» ή «*Feta-type*» εντός πενταετίας από την θέση σε ισχύ της Συμφωνίας. Επιπλέον, από τα εν λόγω προϊόντα θα αφαιρεθούν τα παραπλανητικά σύμβολα από όλα τα προϊόντα. Επ' αυτού εστάλησαν γραπτές θέσεις μας στην Ε.Επιτροπή ήδη από τον Αύγουστο 2014.

Σχετικά με τη Γεωγραφική Ένδειξη “Ελιά Καλαμάτας”, υπογραμμίζεται ότι αυτή προστατεύεται πλήρως βάσει της Συμφωνίας ΕΕ – SADC (όπως άλλωστε και στη Συμφωνία ΕΕ – Καναδά). Διαφορετική είναι η περίπτωση της “ποικιλίας Καλαμών”, η επισήμανση της οποίας, εάν δεν πληροί τις προδιαγραφές της “Ελιάς Καλαμάτας”, θα πρέπει να είναι τέτοια ώστε να μην παραπλανάται ο καταναλωτής ως προς την καταγωγή του προϊόντος και να μην επιχειρείται εκμετάλλευση της φήμης της καταχωρημένης ονομασίας.

Ενόψει της προσωρινής εφαρμογής την εν λόγω Συμφωνίας, την 4η Μαρτίου 2016 πραγματοποιήθηκε, στα γραφεία της υπηρεσίας μας, σύσκεψη σχετικά με τη διαμόρφωση της ελληνικής θέσης ως προς τη λήψη απόφασης για την προσωρινή εφαρμογή της.

Στη Σύσκεψη στην οποία συμμετείχαν, μεταξύ άλλων, στελέχη από το Υπουργείο Εξωτερικών και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, συμφωνήθηκε τελικώς η αποστολή εγγράφου στη ΜΑΕΕ, στο οποίο να επισημαίνεται ότι η ελληνική πλευρά ουδέποτε αποδέχτηκε τα αποτελέσματα της διαπραγμάτευσης της Ε.Επιτροπής στο πλαίσιο των ΓΕ και ότι διατυπώνει επιφύλαξη σχετικά με την έναρξη προσωρινής εφαρμογής της ΣΟΕΣ ΕΕ – SADC.

Ακολούθως, την 1η Απριλίου 2016, ο Γενικός Γραμματέας κ. Η. Ξανθάκος και ο Γενικός Γραμματέας κ. Χ. Κασίμης απέστειλαν Επιστολή προς την Ε.Επιτροπή, στην οποία επισήμαναν ότι οι προβλέψεις του τελικού κειμένου της Συμφωνίας δεν ικανοποιούν την πάγια θέση της χώρας μας για πλήρη προστασία των ελληνικών ΓΕ και ζήτησαν να βρεθεί, το συντομότερο δυνατό, μια αμοιβαία αποδεκτή λύση, η οποία θα επιτρέψει την Προσωρινή εφαρμογή της Συμφωνίας.

Στο περιθώριο του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων για θέματα Εμπορίου (ΣΕΥ - Εμπόριο), που πραγματοποιήθηκε στις 13 Μαΐου 2016 στις Βρυξέλλες, ο τ. Υπουργός Οικονομίας, κ. Γ. Σταθάκης, συναντήθηκε με την Επίτροπο Εμπορίου και την προεδρεύουσα του Συμβουλίου Υπουργών, Υπουργό Εξωτερικού Εμπορίου & Αναπτυξιακής Συνεργασίας της Ολλανδίας. Στόχος της συνάντησης ήταν η προώθηση των ελληνικών θέσεων και ειδικότερα, η αναζήτηση αμοιβαίας αποδεκτής λύσης για τη βελτίωση της ελλιπούς προστασίας της ΠΟΠ «Φέτα» στις Συμφωνίες με τον Καναδά, και με τη Ν. Αφρική. Στη συνέχεια, στο Συμβούλιο Υπουργών Αγροτικών Θεμάτων της 17ης Μαΐου 2016, ο αρμόδιος Υπουργός, κ. Β. Αποστόλου, επέμεινε ότι δεν μπορούμε να απεμπολήσουμε το δικαίωμά μας για διασφάλιση ισότιμης μεταχείρισης για τη φέτα, όπως για τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές Γεωγραφικές Ενδείξεις.

Στις 17 και 18 Μαΐου 2016, η Επίτροπος Εμπορίου και ο Επίτροπος Γεωργίας αντίστοιχα, απέστειλαν Επιστολές στις οποίες επανέλαβαν τις θέσεις και δεσμεύσεις που δέχεται να αναλάβει η Ε.Επιτροπή προς εξασφάλιση ικανοποιητικής, για την ελληνική πλευρά, προστασίας των ελληνικών ΓΕ.

Στο πλαίσιο του Άτυπου Συμβουλίου Υπουργών Γεωργίας (29 - 31 Μαΐου 2016), στις 29 Μαΐου 2016 πραγματοποιήθηκε νέα Συνάντηση μεταξύ του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Ε. Αποστόλου και του Επιτρόπου Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης, κ. P. Hogan. Στην εν λόγω Συνάντηση συμφωνήθηκε κείμενο Δήλωσης της Ε.Επιτροπής. Σύμφωνα με την ανωτέρω Δήλωση, η Ε.Επιτροπή:

Α) Δηλώνει ότι σε όλες τις υπό εξέλιξη ή μελλοντικές διαπραγματεύσεις για τις ΓΕ, θα διατηρεί στενή

Σταφίδα Βοστίτσα, Κρόκος Κοζάνης, Ελαιόλαδο Λακωνίας, Ελαιόλαδο Σητείας Λασιθίου Κρήτης, Οίνος Κρήτη, Οίνος Μακεδονία, Οίνος Πελοπόννησος, Οίνος Ρόδος, Οίνος Σαντορίνη, Οίνος Στερεά Ελλάδα, Οίνος Θράκη, Τσίπουρο.

επαφή με κάθε ενδιαφερόμενο κράτος-μέλος. Β) Δεσμεύεται να επιτύχει το καλύτερο δυνατό επίπεδο προστασίας στις καταχωρημένες ΓΕ στις τρέχουσες ή μελλοντικές διαπραγματεύσεις εμπορικών συμφωνιών με βάση την κατάσταση της αγοράς σε κάθε εμπορικό εταίρο και τα συμφέροντα των Κρατών-Μελών. Γ) Επιβεβαιώνει την πρόθεσή της να εξασφαλίσει την αυστηρή εφαρμογή της προστασίας των ΓΕ που προβλέπονται στο Πρωτόκολλο 3. Δ) Λαμβάνει υπόψη τις ανησυχίες της Ελλάδος σχετικά με τα αποτελέσματα που αφορούν στην προστασία των ΓΕ και ιδιαίτερα όσον αφορά στην ΠΟΠ Φέτα. Ε) Δεσμεύεται, **εντός πέντε ετών** από την έναρξη ισχύος της Συμφωνίας να αρχίσει την διαδικασία αναθεώρησης του Πρωτοκόλλου 3, με σκοπό την επίτευξη για όλες τις ΓΕ της ΕΕ που περιλαμβάνονται σε αυτό, συμπεριλαμβανομένης της Φέτας, του ιδίου επιπέδου προστασίας. ΣΤ) Θα βρει ρεαλιστικούς τρόπους για τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων κρατών μελών στις εργασίες των θεσμικών επιτροπών που θα συσταθούν. Ζ) Θα εξετάσει τις δυνατότητες που προσφέρονται στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1144/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, σχετικά με ενέργειες ενημέρωσης και προώθησης για τα γεωργικά προϊόντα που υλοποιούνται στην εσωτερική αγορά και στις τρίτες χώρες.

Κατόπιν τούτων, η ελληνική πλευρά, στη Συνεδρίαση της Επιτροπής Μονίμων Αντιπροσώπων (COREPER II) της 1ης Ιουνίου 2016, ήρε την επιφύλαξη για την υπογραφή και προσωρινή εφαρμογή της Συμφωνίας ΕΕ – SADC, εφόσον απόφαση του Συμβουλίου ΕΕ συνοδεύεται από την προαναφερθείσα Δήλωση της Ε. Επιτροπής, καθώς και από Δήλωση της Ελλάδας με την οποία, επαναδιατυπώνονται οι θέσεις της Ελλάδας ως εξής: Α) Η Συμφωνία παρέχει ένα ελάχιστο επίπεδο προστασίας στη Φέτα και ως εκ τούτου δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως προηγούμενο για μελλοντικές εμπορικές Συμφωνίες. Β) Η Φέτα είναι καταχωρημένη ως ΠΟΠ και τα αποτελέσματα της Συμφωνίας δεν εξασφαλίζουν την πλήρη προστασία της. Γ) Η Ε. Επιτροπή θα πρέπει να δεσμευτεί για την επίτευξη του καλύτερου δυνατού επιπέδου προστασίας της ΠΟΠ Φέτα, τόσο στις τρέχουσες, όσο και στις μελλοντικές διαπραγματεύσεις των εμπορικών Συμφωνιών και την προστασία της τόσο εντός, όσο και εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δ) Η Ε. Επιτροπή δεσμεύεται για έναρξη διαδικασίας αναθεώρησης του Πρωτοκόλλου 3, με στόχο την επίτευξη ίδιου επιπέδου προστασίας για όλες τις ευρωπαϊκές Γεωγραφικές Ενδείξεις, συμπεριλαμβανομένης και της Φέτας, εντός πέντε (5) ετών από την έναρξη ισχύος της Συμφωνίας. Ε) Η Ελλάδα λαμβάνει υπόψη την αναπτυξιακή διάσταση της Συμφωνίας και την πολιτική και οικονομική σημασία της για τις χώρες της Νότιας Αφρικής και ιδιαίτερα για τις λιγότερο αναπτυγμένες.

Σε ό,τι αφορά στην Ολοκληρωμένη Οικονομική και Εμπορική Συμφωνία ΕΕ – Καναδά (CETA), το κυριότερο πρόβλημα για την ελληνική πλευρά κατά το στάδιο των διαπραγματεύσεων, στο θέμα των Γεωγραφικών Ενδείξεων, αποτέλεσε το γεγονός ότι η ονομασία «Φέτα» αντιμετωπιζόταν στον Καναδά ως κοινή ονομασία (generic) και δεν μπορούσε να τύχει πλήρους προστασίας.

Κατόπιν εντατικών διαπραγματεύσεων, τον Οκτώβριο 2013 υπήρξε, επί της αρχής, συμφωνία μεταξύ του Προέδρου της Ε. Επιτροπής, κ. Barroso και του Καναδού Πρωθυπουργού, κ. Harper, σύμφωνα με την οποία:

α) Από τις υφιστάμενες συσκευασίες θα αφαιρεθούν σύμβολα, εικόνες και ονομασίες που παραπέμπουν στην Ελλάδα.

β) Θα υπάρχει σαφής επισήμανση στα προϊόντα αυτά ότι έχουν παραχθεί στον Καναδά (ευδιάκριτη και ευανάγνωστη αναγραφή της φράσης “made in Canada”).

γ) Όλοι οι νέοι παραγωγοί Καναδικού λευκού τυριού θα πρέπει, επιπροσθέτως των ανωτέρω, να αναγράφουν σε εμφανές σημείο “feta-style cheese” ή “feta imitation cheese”, ενώ για τους παλαιούς παραγωγούς ισχύει ρήτρα κεκτημένων δικαιωμάτων (grandfathering clause), υπό την προϋπόθεση τήρησης των δύο προαναφερθέντων σημείων.

δ) Σε περίπτωση παραβίασης των ανωτέρω περιορισμών θα παρεμβαίνει αυτεπαγγέλτως το Υπουργείο Εμπορίου του Καναδά και θα συμμορφώνει τους παραβάτες, χωρίς να απαιτείται (πολυδάπανη) δικαστική συνδρομή.

Σκόπιμο είναι να σημειωθεί ότι η Ε. Επιτροπή ανακοίνωσε, τον Οκτώβριο του 2013, την ολοκλήρωση των σχετικών διαπραγματεύσεων, χωρίς, ωστόσο, να ενημερώσει εκ των προτέρων, ως είχε υποχρέωση με βάση τη διαπραγματευτική εντολή, τα κράτη – μέλη σχετικά με ειδικότερα

θέματα, στα οποία υπήρξαν δυσκολίες με αποτέλεσμα να μην τηρηθούν οι ευρωπαϊκές «κόκκινες γραμμές». Στις 26 Σεπτεμβρίου 2014, στη Σύνοδο Κορυφής, ανακοινώθηκε επίσημα η ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων. Στο τελικό κείμενο συμπεριλαμβάνονται 16 ελληνικές ΠΟΠ / ΠΓΕ (Φέτα, Ελιά Καλαμάτας, Μαστίχα Χίου, Ελαιόλαδο Καλαμάτας, Ελαιόλαδο Κολυμβάρι Χανίων Κρήτης, Ελαιόλαδο Σητείας Λασιθίου Κρήτης, Ελαιόλαδο Λακωνία, Κρόκος Κοζάνης, Κεφαλογραβιέρα,, Γραβιέρα Κρήτης, Γραβιέρα Νάξου, Μανούρι, Κασέρι, Φασόλια Γίγαντες Ελέφαντες Καστοριάς, Φασόλια Γίγαντες Ελέφαντες Πρεσπών, Κονσερβολιά Αμφίσσης), σε σύνολο 145 ευρωπαϊκών ενώ Παράρτημα της εν λόγω Συμφωνίας, θα αποτελέσει και η ήδη συναφθείσα Οίνων ΕΕ – Καναδά (2003).

Η Υπηρεσία μας, ενόψει της ολοκλήρωσης των ως άνω διαπραγματεύσεων, αλλά και μετά την ανακοίνωση των μη ευνοϊκών για τη χώρα μας αποτελεσμάτων, προέβη στην αποστολή επιστολών (21/06/2013, 10/09/2013, 23/09/2014, 26/03/2015, 14/09/2015) προς τους Γενικούς Διευθυντές Εμπορίου και Γεωργίας της ΕΕ, όπου, αφενός εκφράστηκε η πλήρης απογοήτευση μας για το αποτέλεσμα και αφετέρου ζητήθηκε η επανόρθωση της αδικίας και η αποκατάσταση της πλήρους προστασίας, ισότιμης με την αντίστοιχη που θα τύχουν τα λοιπά ευρωπαϊκά ποιοτικά αγροτικά προϊόντα.

Περαιτέρω, ο τ. Υπουργός Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, κ. Γιώργος Σταθάκης, έθεσε, εκ νέου, το θέμα της προστασίας της Γεωγραφικής Ένδειξης «Φέτα», επισημαίνοντας την άδικη μεταχείριση που υπέστη η ελληνική ΠΟΠ στη Συμφωνία CETA και προσπάθησε, κατά τη διάρκεια της νομικής επεξεργασίας του κειμένου, να εισαγάγει τροποποιήσεις με στόχο την ενίσχυση της παρεχόμενης προστασίας. Το θέμα τέθηκε σε σχετικές παρεμβάσεις, στο πλαίσιο του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων για θέματα Εμπορίου (25.03.2015, Ρίγα Λετονίας & 7.05.2015, Βρυξέλλες), σε επιστολή προς την αρμόδια Επιτροπή, κα Malmstrom (7.04.2015), σε επιστολή προς τους ομολόγους Υπουργούς ζητώντας τη στήριξή του, πριν από το Συμβούλιο της 7ης Μαΐου 2015 (30.04.2015), καθώς και σε διμερείς συναντήσεις, τόσο με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όσο και με Καναδούς αξιωματούχους.

Ως τελευταία συμβιβαστική πρόταση ζητήθηκε η προσθήκη διευκρίνισης εντός του κειμένου της Συμφωνίας (επί του Άρθρου 7.6 παρ.2 της Συμφωνίας, υπό τη μορφή υποσημείωσης ή παρενθέσεως), η οποία αναφερόταν στη σαφή επισήμανση της σύστασης του γάλακτος της αυθεντικής «Φέτας» (100% πρόβειο ή τουλάχιστον από 70% πρόβειο και το υπόλοιπο από κατσικίσιο γάλα), ονομασία την οποία θα μπορούσαν να εμπορεύονται στην καναδική αγορά μόνο επιχειρήσεις που θα παρήγαγαν τυριά με βάση τις συγκεκριμένες πρώτες ύλες, εάν έκαναν εμπορική χρήση της ονομασίας αυτής πριν από την 18.10.2013. Καμία πρότασή μας, συμπεριλαμβανομένης της τελευταίας, δεν έγινε δεκτή από την Επιτροπή με το επιχείρημα ότι συνιστά άνοιγμα των διαπραγματεύσεων σε μία ήδη κλεισμένη Συμφωνία, οι προβλέψεις της οποίας έχουν γίνει αποδεκτές.

Κατά τη Συνεδρίαση της Επιτροπής Εμπορικής Πολιτικής Τακτικών Μελών (15.07.2016), η Ε. Επιτροπή, αφού επανέλαβε ότι το αποτέλεσμα για τη Φέτα είναι το καλύτερο δυνατό, σημείωσε ότι είναι διατεθειμένη να προβεί σε Δήλωση αντίστοιχη με τη Δήλωση της στη Συμφωνία ΕΕ- Ν. Αφρική (SADC). Μετά από τις εντατικές διαπραγματεύσεις μεταξύ της Ε. Επιτροπής και εκπροσώπων της Υπηρεσίας μας και του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων της 15ης Σεπτεμβρίου 2016, στη Συνάντηση, η οποία πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του Άτυπου Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων για θέματα Εμπορίου (ΣΕΥ- Εμπόριο) της 22ας και 23ης Σεπτεμβρίου 2016, του τ. Υπουργού Οικονομίας, κ. Γιώργου Σταθάκη και της Επιτρόπου Εμπορίου, κας Cecilia Malmstrom, οριστικοποιήθηκε το κείμενο Δήλωσης της Ε. Επιτροπής.

Σύμφωνα με τη Δήλωση αυτή, η Ε. Επιτροπή: i) Δεσμεύεται εντός διαστήματος πέντε ετών το αργότερο να κάνει χρήση των απαραίτητων μηχανισμών, ώστε όλες οι ευρωπαϊκές, συμπεριλαμβανομένης της φέτας, να απολαμβάνουν το ίδιο επίπεδο προστασίας στον Καναδά, ii) Επιβεβαιώνει τη δέσμευσή της για αυστηρή εφαρμογή της προστασίας των Γεωγραφικών Ενδείξεων, όπως προβλέπεται από τη Συμφωνία, συμπεριλαμβανομένων των δεσμεύσεων του Καναδά για θεσμοθέτηση του διοικητικού μηχανισμού, ο οποίος θα επιφορτισθεί με τον έλεγχο της αγοράς, καθώς και για άμεση γνωστοποίηση των εμπορικών χρηστών που καλύπτονται από τη ρήτρα κεκτημένων δικαιωμάτων, iii) Δεσμεύεται να χρησιμοποιήσει κάθε μέσο, ώστε ο Καναδός καταναλωτής να ενημερώνεται επαρκώς για την εγγενή ποιότητα και χαρακτηριστικά των προϊόντων, όπως η φέτα, συμπεριλαμβανομένης της ορθής ετικετοθεσίας.

Επιπλέον, ιδιαίτερη σημασία για την προστασία της Γεωγραφικής Ένδειξης Φέτα, πέρα από τη συγκεκριμένη Συμφωνία, έχει το γεγονός ότι η Επιτροπή στην αναφερόμενη Δήλωση της: i) Αναγνωρίζει τις ανησυχίες της Ελλάδας σχετικά με τα αποτελέσματα για την προστασία των Γεωγραφικών Ενδείξεων στο πλαίσιο της Συμφωνίας CETA και ειδικότερα για τη Φέτα και διαβεβαιώνει ότι δεν αποτελούν προηγούμενο για τις υπό εξέλιξη ή μελλοντικές διαπραγματεύσεις. ii) Στις υπό εξέλιξη και μελλοντικές διαπραγματεύσεις θα διατηρεί στενή επαφή με κάθε ενδιαφερόμενο κράτος – μέλος μέσω των διαθεσίμων δομών διαβούλευσης. iii) Θα εντατικοποιηθεί η στήριξη της Επιτροπής προς τις ελληνικές αρχές, αλλά και τους παραγωγούς, ώστε να αξιοποιηθούν οι ευκαιρίες που δίνονται για προώθηση της Φέτας και ενημέρωση του καταναλωτικού κοινού σε τρίτες χώρες.

Επιπρόσθετα, σε Κείμενο Δήλωσης της Ελλάδας επαναδιατυπώνονται οι πάγιες, επί του θέματος, ελληνικές θέσεις ως ακολούθως: Α) η Συμφωνία παρέχει ένα ελάχιστο επίπεδο προστασίας στη Φέτα και ως εκ τούτου δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως προηγούμενο για μελλοντικές εμπορικές συμφωνίες. Β) Η Φέτα είναι καταχωρημένη ως ΠΟΠ και τα αποτελέσματα της Συμφωνίας δεν εξασφαλίζουν την πλήρη προστασία της. Γ) Η Ε. Επιτροπή θα πρέπει να δεσμευθεί για την επίτευξη του καλύτερου δυνατού επιπέδου προστασίας της ΠΟΠ «Φέτα», τόσο στις τρέχουσες όσο και στις μελλοντικές διαπραγματεύσεις των εμπορικών συμφωνιών και την προστασία της, τόσο εντός όσο και εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δ) Η Ε. Επιτροπή δεσμεύεται για έναρξη αναθεώρησης, με στόχο την επίτευξη ίδιου επιπέδου προστασίας για όλες τις ευρωπαϊκές Γεωγραφικές Ενδείξεις, συμπεριλαμβανομένης και της Φέτας, εντός πέντε (5) ετών από την έναρξη ισχύος της Συμφωνίας, καθώς και για τη διασφάλιση, σε συνεργασία με όλες τις αρμόδιες Καναδικές αρχές, της αυστηρής υλοποίησης των διοικητικών μηχανισμών προστασίας που προβλέπονται στη Συμφωνία. Ε) Η Ελλάδα λαμβάνει υπόψη την στρατηγικά πολιτική και οικονομική διάσταση της Συμφωνίας.

Θα επιθυμούσαμε, στο σημείο αυτό, να επισημάνουμε ότι και οι δύο ανωτέρω Δηλώσεις περιλήφθηκαν στα πρακτικά του Συμβουλίου ΕΕ.

Η προσωρινή Εφαρμογή της Συμφωνίας ξεκίνησε την 21^η Σεπτεμβρίου 2017. Εξαιρούνται από την προσωρινή εφαρμογή οι διατάξεις που αφορούν στην προστασία των επενδύσεων, το δικαστικό μηχανισμό επίλυσης διαφορών επενδυτή – κράτους, τις επενδύσεις χαρτοφυλακίου, τα άρθρα για τη βιντεοσκόπηση, τις διοικητικές διαδικασίες που εξετάζονται και εφεσιβάλλονται σε εθνικό επίπεδο και τη φορολογία. Επίσης, κατά την προσωρινή εφαρμογή των κεφαλαίων για το Εμπόριο και την Αειφόρο Ανάπτυξη, το Εμπόριο και Εργασία, το Εμπόριο και Περιβάλλον θα πρέπει να γίνεται σεβαστός ο καταμερισμός αρμοδιοτήτων μεταξύ ΕΕ και κρατών – μελών. Τέλος, σε ό,τι αφορά στην προσωρινή εφαρμογή της CETA στον τομέα των μεταφορών, υιοθετήθηκε Δήλωση, η οποία διασφαλίζει τη δικαιοδοσία των κρατών – μελών σε θέματα μεταφορικών υπηρεσιών, χωρίς να παράγονται νομικές συνέπειες που θα δικαιολογούσαν την εκχώρηση της συντρέχουσας αρμοδιότητας στην ΕΕ. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να σημειωθεί ότι, τόσο η Επιτροπή παρακολούθησης της Συμφωνίας, όσο και οι αντίστοιχες θεματικές υποεπιτροπές προβλέπεται να συκληθούν με την οριστική θέση σε ισχύ της Συμφωνίας (μετά την κύρωση της εκ μέρους των κρατών – μελών της ΕΕ).

Επιπλέον, προκειμένου να υπάρξει η αναγκαία δημόσια διαβούλευση για την εν λόγω συμφωνία συστάθηκε και συγκροτήθηκε τον Ιούλιο του 2016 Ειδική Επιτροπή της Βουλής των Ελλήνων για το περιεχόμενο και τις διαδικασίες σύναψης των διατλαντικών εμπορικών συμφωνιών. Τα μέλη της Επιτροπής προέρχονταν από όλα τα κόμματα του κοινοβουλίου και αντικείμενο της Επιτροπής αποτελούσε η διερεύνηση του περιεχομένου και των διαδικασιών σύναψης των διατλαντικών συμφωνιών εμπορίου μεταξύ Ε.Ε., Καναδά και Η.Π.Α. (CETA και TTIP), η προώθηση της διαφάνειας στις εμπορικές διαπραγματεύσεις, η εξέταση δυνατοτήτων συμμετοχής του κοινοβουλίου και, μέσω αυτού, της κοινωνίας των πολιτών και των κοινωνικών φορέων σε αυτές, η επιδίωξη συνεργασίας με τυχόν αντίστοιχες επιτροπές των κρατών μελών της Ε.Ε. Προς επίτευξη των ανωτέρω, η Επιτροπή βρισκόταν σε διαρκή συνεργασία και επικοινωνία με την Ειδική Διαρκή Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και με τους Έλληνες ευρωβουλευτές, καθώς και με εκπροσώπους της Κοινωνίας των Πολιτών (βλ. ενδεικτικά Greenpeace, Φίλοι της Φύσης).

Επιπροσθέτως, η προβλεπόμενη από την εθνική μας νομοθεσία διαδικασία κύρωσης, εκ

μέρους της χώρας μας, διεθνών Συμφωνιών , η οποία θα τηρηθεί και στην περίπτωση της CETA, είναι η ακόλουθη:

Η Ειδική Νομική Υπηρεσία (Τμήμα Διεθνών Συμβάσεων) του Υπουργείου Εξωτερικών, αφού ολοκληρώσει τον νομικοτεχνικό έλεγχο της Συμφωνίας, υποβάλλει προς υπογραφή στον Υπουργό Εξωτερικών το Σχέδιο Κυρωτικού Νόμου μετά του Κειμένου της Συμφωνίας. Προ της υπογραφής του Υπουργού Εξωτερικών έχει προηγηθεί έλεγχος, τόσο ως προς το περιεχόμενο, όσο και ως προς την αρμοδιότητα των υπογραφόντων από την Κεντρική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή (ΚΕΝΕ-Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης). Κατόπιν, το Νομοσχέδιο υποβάλλεται από την Ειδική Νομική Υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών προς υπογραφή από τους συναρμοδίους Υπουργούς, πλην του Υπουργού Οικονομικών, ο οποίος θα κληθεί να υπογράψει μετά τη σύνταξη Ειδικής Έκθεσης από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους. Μετά την ολοκλήρωση της ως άνω διαδικασίας η Συμφωνία υποβάλλεται στη Βουλή προς κύρωση (έγκριση).

Σε κάθε περίπτωση και δεδομένου ότι τα ποιοτικά αγροτικά μας προϊόντα (ΠΟΠ/ΠΓΕ) και ειδικότερα η Φέτα συνεχώς υφίστανται αθέμιτο ανταγωνισμό, το Υπουργείο Οικονομίας & Ανάπτυξης βρίσκεται σε διαβουλεύσεις με τα συναρμόδια Υπουργεία με στόχο τη συνέχιση των εντατικών προσπάθειών, ώστε να τροποποιηθούν οι μη ικανοποιητικές πτυχές των ρυθμίσεων των κάθε είδους εμπορικών Συμφωνιών, όσον αφορά στο συγκεκριμένο ζήτημα..

Επιπρόσθετα, το Υπουργείο Οικονομίας & Ανάπτυξης, σε συνεργασία με το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, έχει ξεκινήσει επικοινωνία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ώστε να ληφθεί τεχνική βοήθεια με στόχο την υποστήριξη των παραγωγών και εξαγωγέων στην προώθηση των Γεωγραφικών Ενδείξεων και κυρίως της ΠΟΠ «Φέτα» σε τρίτες χώρες, βάσει των δυνατοτήτων που προσφέρονται στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1144/2014 της 22ας Οκτωβρίου 2014 σχετικά με ενέργειες ενημέρωσης και προώθησης για τα γεωργικά προϊόντα που εφαρμόζονται στην εσωτερική αγορά και στις τρίτες χώρες.

Εν κατακλείδι, όσον αφορά στα ζητήματα των Γεωγραφικών Ενδείξεων, η Υπηρεσία μας επιδιώκει σταθερά, τόσο κατά τις τεχνικές και υπηρεσιακές συναντήσεις με την Ε. Επιτροπή, η οποία υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με τη Συνθήκη της Λισαβόνας (2008), έχει την ευθύνη διαπραγμάτευσης εμπορικών Συμφωνιών της ΕΕ με τρίτες χώρες, όσο και με γραπτές παρεμβάσεις της, να καταστήσει σαφές ότι η απόλυτη προστασία τους πρέπει να αποτελέσει ύψιστης σημασίας προτεραιότητα σε όλες τις διμερείς διαπραγματεύσεις. Επιπροσθέτως, η Υπηρεσία μας έχει επισημάνει ότι οι ευρωπαϊκές ΠΟΠ/ΠΓΕ εμπεριέχουν δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας και είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με την αναδιάρθρωση της ευρωπαϊκής γεωργίας, ενώ η αυξημένη προστασία τους (έναντι των χαμηλής ποιότητας παραποιήσεων) συμβάλλει στην καλύτερη ενημέρωση και προστασία του καταναλωτή.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

**Ο προϊστάμενος του τμήματος Διοικητικής
Υποστήριξης, Οργάνωσης & Τεχνικών
Υπηρεσιών Τομέα Ανάπτυξης**

**Κ.Α.Α.
ΜΠΙΛΗ ΕΥΣΤΑΘΙΑ**

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΗΛΙΑΣ ΞΑΝΘΑΚΟΣ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα, κ. Η. Ξανθάκου
2. Γραφείο Προϊσταμένης Γενικής Δ/σης ΔΟΕΠ, κ. Ε.- Π. Ψάρρου
3. Αρχείο Δ/σης ΠΔΕ. Τμήμα Γ'
- 4.. Δ/ση ΠΔΕ, Τμήμα Γ'